

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.050 van 29 april 2015
in de zaak A. 211.349/XIV-35.425**

In zake : Patrick VAN DE VELDE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE 5339 BRUSSEL HOOFDSTAD-ELSENE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frédéric Van de Gejuchte
kantoor houdend te 1030 Brussel
de Jamblinne de Meuxplein 41
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 januari 2014, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van het politiecollege van de lokale politie Brussel - Hoofdstad - Elsene dd. 19 november 2013 waarbij aan verzoeker de lichte tuchtstraf van de blaam is opgelegd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 maart 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die *loco* advocaat Peter Crispyn verschijnt voor verzoeker, en advocaat Anthony Poppe, die *loco* advocaat Frédéric Van de Gejuchte verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is hoofdinspecteur van politie bij de politiezone Brussel Hoofdstad - Elsene en behoort tot de Nederlandse taalrol.

3.2. Op 13 januari 2013 is verzoeker tijdens zijn diensturen als passagier betrokken bij een verkeersongeval met een dienstwagen. Hij legt een positieve ademtest af.

3.3. Op 28 mei 2013 stelt het politiecollege, optredend als hogere tuchtoverheid, voor om de zware tuchtstraf van de schorsing gedurende acht dagen op te leggen.

Tegen dit voorstel dient verzoeker een voorstel tot heroverweging in bij de Tuchtraad. In zijn definitief advies van 5 november 2013 adviseert de Tuchtraad in hoofddorde “dat de taalwet op bestuurszaken en als gevolg daarvan de rechten van verdediging van verzoeker werden geschonden zoals opgeworpen door de inspecteur-generaal” en ondergeschikt “dat de door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van de ‘schorsing bij tuchtmaatregel van 8 dagen’ disproportioneel is en dat in de gegeven omstandigheden de lichte tuchtstraf van de ‘blaam’ een passende straf zou zijn”.

3.4. Het politiecollege, optredend als hogere tuchtoverheid, legt op 19 november 2013 aan verzoeker de lichte tuchtstraf van de blaam op.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van het tweede middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker voert in een tweede middel de schending aan van het recht om te begrijpen en begrepen te worden, van de wetten van 18 juli 1966 ‘op het gebruik van de talen in bestuurszaken’ (hierna: de bestuurstaalwet), van de materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het recht van verdediging. Hij zet inzonderheid uiteen dat hij tot de Nederlandse taalrol behoort en dat niet alle stukken naar het Frans zijn vertaald. Hij wijst onder meer op bepaalde verslagen van politieambtenaren en op de briefwisseling en het verweerschrift uitgaande van hemzelf. Verzoeker wijst er op dat de politiezone in het raam van de bestuurstaalwet valt onder de regeling van Brussel-Hoofdstad en dat een tuchtprocedure valt onder het “verkeer in een binnendienst” in de zin van de bestuurstaalwet. Aldus dient de tuchtprocedure in het Nederlands te worden afgehandeld. Zich steunend op de rechtspraak van de Raad van State, wijst verzoeker er op dat hij het recht heeft om te begrijpen en begrepen te worden. Dit betekent, volgens die rechtspraak, dat een orgaan, dat bestaat uit politieke

mandatarissen waarvan de taalkennis niet vaststaat, slechts rechtsgeldig in een tuchtzaak beslissingen kan nemen, wanneer blijkt enerzijds dat de verklaringen van de ambtenaar door tolken vertaald worden opdat die verklaringen voor de leden van de beide taalgroepen in al hun nuances begripbaar zouden zijn en anderzijds dat de bescheiden die als informatie of als overtuigingsstuk ter beschikking van het collectief orgaan worden gesteld in vertaling voorhanden zijn. Het fundamentele recht om begrepen te worden moet worden opgelost door een vertaling van de gezegdes en stukken in de andere taal middels een beroep op vertalers en tolken en dit om te waarborgen dat een beslissing van een dergelijke politicus of orgaan wettig aan deze kan worden toegerekend als zijnde genomen met de vereiste kennis van zaken. Dit alles is volgens verzoeker niet voorhanden, zodat zijn recht om te begrijpen en begrepen te worden is geschonden. In het geval dat de verwerende partij zou opwerpen dat zij werd bijgestaan door Nederlandskundige medewerkers of ambtenaren, merkt verzoeker op dat die het bewijs van de kennis van de tweede taal moeten voorleggen.

5. De verwerende partij repliceert in de memorie van antwoord dat verzoeker niet kan betwisten dat het geheel van de stukken van zijn dossier in het Nederlands waren opgesteld en dat al zijn verhoren in het Nederlands hebben plaatsgevonden. Zij wijst er op dat de burgemeester van de stad Brussel tijdens de zitting van het politiecollege van 19 november 2013, in toepassing van artikel 14 van de nieuwe gemeentewet, was vervangen door schepenen P. C. en dat de leden van het politiecollege werden bijgestaan door de korpschef en de secretaris die beiden tot de Nederlandse taalrol behoren en titularis zijn van een attest van voldoende kennis van de Franse taal. Ook de burgemeester van de gemeente Elsene werd bijgestaan door een Nederlandstalige medewerker die beschikt over een schriftelijke en mondelinge elementaire kennis van het Frans. De verwerende partij verwijst naar rechtspraak van de Raad van State, in andere dan tuchtmateries, waaruit zou volgen dat de elementen van verzoekers dossier konden begrepen worden door de leden van het politiecollege en dat zij ook uitleg in hun taal konden vragen vanwege de korpschef.

De verwerende partij merkt nog op dat verzoeker niet uiteenzet op welke wijze de aanwezigheid van vermeldingen in het Frans in een zeer beperkt aantal stukken hem zou hebben benadeeld. De stukken waarvan sprake moeten enkel aantonen dat verzoeker in dienst was op het ogenblik van de feiten, hetgeen hij nooit heeft betwist, en ook het resultaat van de ademanalyse, werd niet betwist. De verwerende partij stelt voor toepassing te maken van artikel 14, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

In de laatste memorie voegt de verwerende partij daar aan toe dat, waar het auditoraat vaststelt dat schepen P. C. niet aanwezig was tijdens het geheel van de hoorzittingen en aldus artikel 30 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna: de tuchtwet) werd geschonden, die bepaling niet van toepassing is in het huidige geschil daar het politiecollege verzoeker niet heeft gehoord. Voor het overige verwijst de verwerende partij naar de memorie van antwoord.

Beoordeling

Exceptie inzake het belang bij het middel

6. Los van de vraag of de exceptie feitelijke grondslag heeft daar het middel zoals het hierna is onderzocht, de problematiek betreft van de vertaling naar het Frans van de dossierstukken, stelt de Raad van State vast dat het middel er toe strekt te onderzoeken of de aan verzoeker opgelegde tuchtstraf tot stand is gekomen met naleving van de in het middel aangehaalde beginselen van behoorlijk bestuur. Te dezen voert verzoeker de schending aan van het recht van verdediging dat in het leven is geroepen om belangen te beschermen die inpasbaar zijn in het belang van verzoeker bij de vernietiging van een tuchtstraf. Een verzoeker die een dergelijke tuchtbeslissing bestrijdt, is er immers mee gebaat dat deze beslissing tot stand is gekomen met naleving van het recht van verdediging, aangezien bij het gegrond bevinden ervan, zal blijken dat hem een essentiële waarborg die de kern van een rechtmatige tuchtprocedure raakt, is ontnomen. Zulks volstaat opdat

verzoeker getuigt van een belang bij het middel in de zin van artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

7. De exceptie wordt verworpen.

De gegrondheid

8. Wanneer het politiecollege optreedt als hogere tuchtoverheid, heeft het de plicht er zorg voor te dragen dat de tuchtprocedure verloopt met inachtneming van het recht van verdediging. Hieruit volgt onder meer dat, indien dit politiecollege een tweetalig collectief orgaan is dat bestaat uit politieke mandatarissen die niet verplicht zijn te doen blijken van de kennis van het Frans en van het Nederlands, eentalige stukken uit het tuchtdossier in vertaling in dit dossier moeten voorkomen, opdat deze voor alle leden van het politiecollege begrijpbaar zouden zijn, zodat de beslissing van dat tweetalig collectief orgaan wettig aan dat orgaan zou kunnen worden toegerekend als zijnde met de vereiste kennis van zaken genomen.

9. Verzoeker is politieambtenaar bij de lokale politie Brussel Hoofdstad - Elsene. Dit is een meergemeentezone (koninklijk besluit van 28 april 2000 ‘houdende de indeling van het grondgebied van het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad in politiezones’). Het politiecollege van een dergelijke zone is een tweetalig collectief orgaan in de zin als hiervoor is gesteld.

10. Uit de overgelegde stukken blijkt niet dat de stukken in het dossier werden vertaald in het Frans, waaronder onder meer het verweerschrift van verzoeker zelf en bepaalde verslagen van politieambtenaren. Deze vaststelling wettigt de conclusie dat verzoeker geen zekerheid heeft dat zijn dossier door alle leden van het politiecollege op dezelfde wijze werd begrepen. Het volstaat niet te verwijzen naar de taalkennis van de korpschef, de secretaris en de medewerker van de burgemeester van Elsene die het politiecollege konden bijstaan om aan te tonen

dat de elementen van het dossier konden begrepen worden door de leden van het politiecollege. Ook dat - enkel op de vergadering waarop de tuchtstraf werd opgelegd - één van de burgemeesters was vervangen door een schepen, volstaat te dezen niet daar zulks niet aantoonst dat elk lid van het politiecollege op dezelfde wijze de stukken in het Nederlands gesteld, heeft begrepen. De loutere mogelijkheid voor de leden van het politiecollege om uitleg te vragen in hun eigen taal aan de korpschef is voorts evenmin voldoende om het fundamentele recht van verdediging in de zin als hiervoor gesteld en dat verzoeker in het kader van de taalwetgeving bezit, te waarborgen.

11. Uit wat voorafgaat, volgt dat de verwerende partij de tuchtzaak tegen verzoeker heeft behandeld zonder dat zij de zekerheid had dat het dossier door alle leden van het politiecollege op dezelfde wijze werd begrepen. Verzoeker doet derhalve terecht gelden dat zijn recht van verdediging is geschonden.

12. Het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van het politiecollege van de lokale politie Brussel Hoofdstad - Elsene van 19 november 2013 waarbij aan verzoeker de lichte tuchtstraf van de blaam is opgelegd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig april tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Carlo Adams,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques